

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Puklice, okres Jihlava

588 31 Puklice 167

Identifikátor školy: 600 117 073

Termín konání komplexní inspekce: 10. – 16. prosinec 2002

Čj.	112 352/02-11072
Signatura	kk2cw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Usnesením zastupitelstva Obce Puklice ze dne 27. 9. 2001 a zřizovací listinou čj. 95/01 téhož data byla škola zřízena jako organizační složka obce.

Na základě rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydaného Školským úřadem Jihlava dne 18. 8. 1999 pod čj. S99/34 s účinností od 1. 9. 1999, jsou jejími součástmi základní škola, školní družina a školní klub, školní jídelna.

Podle stavu k 30. 9. 2002 vyučovala základní škola v devíti třídách 138 žáků prvního až devátého ročníku podle vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2, Základní škola.

Pro školní rok 2002/2003 byla ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. 16 516/02-22 škole udělena výjimka z počtu žáků.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve školní družině a školním klubu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální zajištění vzdělávání a výchovy je vzhledem k požadavkům stanoveným příslušným právním předpisem velmi dobré. Z celkově 231 hodin vyučovaných ve škole je 197 hodin výuky zabezpečeno učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, ostatní hodiny jsou vyučovány pedagogickými pracovníky bez požadované kvalifikace. Na prvním stupni je vyučováno nekvalifikovaně devět hodin předmětů výchovného zaměření. Na druhém stupni je zcela nekvalifikovaně vyučována výtvarná výchova a část hodin matematiky, fyziky a předmětů s výchovným zaměřením. Při přidělování předmětů a sestavování úvazků učitelů byla v maximální míře využita aprobace pro jednotlivé předměty, byly zohledněny pedagogické zkušenosti pracovníků a jejich odborné zájmy.

Vedení učitelů při naplňování vzdělávacího programu školy nevychází plně ze specifik programu a z analýzy výsledků školy při jeho naplňování. Převládá orientace na vědomosti a dovednosti důležité pro úspěšnost žáků při přijímání na střední školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy směřuje především do oblasti individuální péče o žáky mimo vyučování, cizojazyčného vzdělávání, výchovného poradenství a řízení školy. Orientace na využívání metod zvyšujících efektivitu výuky není z plánů tohoto vzdělávání zřejmá. Účast na vzdělávacích akcích vychází ze zájmu pedagogických pracovníků. Nekvalifikovaným učitelům nebo učitelům bez větších pedagogických zkušeností je věnována zvýšená péče

především v oblasti kontroly. V důsledku zažitých stereotypů nemá kontrolní činnost vliv na změnu metod a forem práce učitelů v průběhu výuky. Zatím není plně využívána možnost pomoci metodických orgánů při plánovacích a kontrolních procesech. Tyto negativní faktory jsou ve velké míře eliminovány soustavným osobním stykem vedení školy s jednotlivými pedagogickými i nepedagogickými pracovníky. Vedení školy využívá k motivaci pracovníků diferencovaného odměňování v oblasti nenárokových složek platu. Jeho kritéria jsou stanovena a jsou známa.

Organizační struktura školy umožňuje operativní řízení. Organizace výchovně-vzdělávací činnosti, s výjimkou délky přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, odpovídá obecně závazným právním předpisům, psychohygienickým zásadám a místním podmínkám. Pravidla jsou stanovena vnitřním řádem školy, kterým jsou kromě povinností žáků a pracovníků deklarována i práva žáků. Bezpečnost žáků během činností organizovaných školou je zajištěna jasným stanovením dozoru nad žáky. Pracovníci školy, žáci a jejich zákonní zástupci mají přístup k potřebným informacím. Při řešení vzdělávacích a výchovných problémů a otázek volby povolání využívá škola činnosti výchovného poradce. Tato činnost zahrnuje kontakty s žáky, rodiči i učiteli. Organizačně je vhodně zabezpečena odborná péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, učitelé jsou o těchto žácích informováni. Vzdělávací výsledky prezentuje škola kulturními a sportovními aktivitami. Informace o škole jsou zveřejňovány prostřednictvím obecního časopisu.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHELEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy a třídy v ní umístěné jsou funkční a ještě odpovídají svým vybavením potřebám vzdělávacího programu. Prostředí je převážně estetické, při výzdobě jsou využívány výtvarné práce žáků. Mimo vybavení školním nábytkem, který je často starší, poškozený a neodpovídá antropometrickým potřebám všech žáků, a nerovnoměrného vytápění učeben, které v zimních měsících negativně ovlivňuje podmínky pro vzdělávací činnost, splňují školní prostory psychohygienické požadavky. Kromě odborné učebny pro fyziku a chemii základní škola není vybavena odbornými pracovny a učebny. Velikost kabinetů neumožňuje soustředění pomůcek. Jejich část, zejména knižní fondy, je umístěna ve třídách, stejně jako žákovská knihovna. Citelná je absence tělocvičny v budově školy. Ta je pro výuku tělesné výchovy pronajímána místní tělovýchovnou jednotou Sokol. Její vzdálenost od školy negativně ovlivňuje rovnoměrnost rozvržení výuky tělesné výchovy. V jarních a letních měsících je využíváno hřiště v areálu školy. Učební pomůcky a didaktická technika, které jsou k dispozici, splňují pouze základní potřeby vzdělávacího programu. Škola je vybavena funkčními přehrávači pro výuku jazyků a hudební výchovy, dostatečné je i vybavení televizory a videotechnikou. Vybavení školy další didaktickou technikou, jejíž využití by v potřebné míře a kvalitě podporovalo analytičnost a systémovost myšlení žáků, je nedostatečné. Do výuky byly zařazovány dvojrozměrné nebo trojrozměrné pomůcky. Žáci jsou pro všechny předměty vybaveni učebnicemi odpovídajícími vzdělávacímu programu. Škola je vybavena zastaralými počítači, které nejsou využívány pro podporu výuky. Kvalitní počítačové vybavení je k dispozici pro potřeby vedení školy, logopedické asistentky a výchovné poradkyně.

Ředitel školy nevyužívá v potřebné míře kontrolních mechanismů ke zvýšení účelnosti a efektivity využívání dostupných materiálních zdrojů.

Materiálně-technické vybavení a prostory školní družiny, která je umístěna v kmenové třídě, odpovídají potřebám a aktivitám žáků při zájmových, rekreačních a odpočinkových činnostech.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy mají vzhledem ke schváleným učebním dokumentům citelně slabá místa, ve školní družině jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením školy do sítě.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu vzdělávacího programu a podle platných učebních osnov.

Povinná dokumentace průběh a výsledky vzdělávání žáků průkazně zachycuje.

Naplňování učebního plánu je zajištěno stanovením jeho závazné podoby pro jednotlivé třídy na jednotlivé školní roky ředitelem, stanovením skladby úvazku učitelů a následnou kontrolou rozvrhů hodin na prvním stupni, které si třídní učitelé dotvářejí sami. Ředitel školy schvaluje sestavení časového rozvržení učiva podle učebních osnov. Další kontrola plnění osnov nebyla během inspekce průkazně doložena.

V rámci volitelné části učebního plánu je pro všechny žáky vyučován jeden cizí jazyk. Volitelné předměty v sedmém až devátém ročníku jsou stanoveny na základě personálních a materiálních podmínek školy a jsou určeny jednotně všem žákům ročníku, bez možnosti volby podle individuálních schopností a zájmů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovědních předmětech

Předměty učebního plánu ve skupině společenskovědních předmětů jsou, mimo občanskou výchovu v šestém ročníku, kde má absence pedagogické a odborné způsobilosti na kvalitu výuky negativní vliv, vyučovány učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Bezprostřední příprava jednotlivých vyučujících zohledňovala návaznost na předcházející učivo. Vstupní motivační působení, stejně jako motivace opírající se o zkušenosti žáků z praxe, o pochopení vztahů, samostatné řešení problémů, analytičnost a systémovost myšlení, mělo nižší úroveň. Pochopení nového učiva bylo ověřováno zpětnou vazbou s prováděnou analýzou chyb. Úkoly pro samostatnou práci byly zadávány nediferencovaně. Dovednosti žáků potřebné pro sebekontrolu, sebehodnocení a vzájemné hodnocení nebyly téměř rozvíjeny. Při výuce, která byla vedena převážně verbálně s dominantním postavením vyučujících, byly používány především frontální metody výuky, které v dostatečné míře nevytvářely prostor pro aktivní zapojení žáků do procesu učení, vyjadřování vlastního názoru a rozvoj komunikativních dovedností. Využívány byly techniky podporující zapamatování učiva. Při materiální podpoře výuky byly využívány především učebnice, mapy, doplňková literatura a pracovní listy připravené vyučujícími. Od převažujícího stylu výuky se výrazně odlišovala výuka matematiky v prvním ročníku a anglického jazyka na prvním stupni. V těchto hodinách byli žáci do tvorby učebního procesu aktivně zapojováni. Počítačová podpora výuky a audiovizuální technika nebyla (mimo výuku anglického jazyka) v žádné vyučovací hodině využita. Psychohygienické zásady výuky byly, až na relaxaci v průběhu vyučovacího procesu, dodržovány. Při výuce byla vždy akceptována dohodnutá pravidla komunikace a byla respektována osobnost žáka. Průběh a výsledky výuky v jednotlivých hodinách jsou vyučujícími vyhodnocovány na základě zpětné vazby v průběhu jednotlivých vyučovacích hodin.

Získané znalosti žáci školy prezentovali v okresním kole olympiády v českém jazyce.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině společenskovedních předmětů jako průměrnou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů měla ve většině sledovaných hodin pozitivní vliv na kvalitu výuky v oblasti respektování didaktických zásad, při organizaci výuky a volbě vyučovacích metod a forem. Zohlednění těchto aspektů v hodinách vyučovaných učitelem bez požadované kvalifikace bylo méně výrazné. Odbornost a věcnost výuky ve všech sledovaných hodinách měla vysokou úroveň.

Vzdělávací cíle byly vždy stanoveny na základě rozplánování učiva vycházejícího z učebních osnov a v návaznosti na dříve osvojené vědomosti a dovednosti žáků.

Motivační působení vycházelo ze zkušeností žáků získaných ve vyučování. V některých hodinách byly efektivně využívány mezipředmětové vztahy a zkušenosti žáků z praktického života. Totéž lze konstatovat o motivaci žáků k učení prostřednictvím zajímavých výukových činností. V některých hodinách bylo vhodně uplatněno hodnocení práce žáků, které směřovalo převážně ke třídě jako celku. Ojedinele bylo ve sledovaných hodinách využito pozitivního motivačního působení prostřednictvím ocenění pokroku jednotlivých žáků, případně sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení.

Ve výuce převažovala frontální metoda založená na nediferencovaných činnostech zohledňujících v menší míře individuální vzdělávací potřeby a schopnosti žáků. V nižším počtu hodin byly činnosti organizovány jako skupinové, s jasným vymezením úkolů a jejich následným vyhodnocením. V některých hodinách byla vhodně uplatněna činnost žáků rozvíjející jejich schopnost pracovat na zadaných úkolech samostatně. Charakter samostatné práce většinou umožňoval respektovat individuální pracovní tempo žáků, některé úkoly byly založeny na vzájemné pomoci. Formy a metody práce měly pestřejší charakter na prvním stupni, kde byla činnost žáků organizována promyšleněji a byla častěji zařazována pomoc jednotlivým žákům.

Tempo výuky a v některých hodinách střídání forem činností žáků vytvářely dobré psychohygienické podmínky vzdělávání. Účelné relaxační prvky spojené s obsahem výuky byly uplatněny jen v některých hodinách, převážně na prvním stupni.

Dostupné materiální vybavení školy bylo efektivně využíváno ve prospěch učení žáků ve většině sledovaných hodin na prvním stupni a na druhém stupni zejména ve výuce chemie. V žádné hodině nebyla využita počítačová ani didaktická technika. Pro demonstrační účely byly použity obrazové materiály a mapy. Žáci měli k dispozici učebnice, při jejichž výběru škola zohlednila požadavky učebních osnov a návaznost učebních celků v jednotlivých ročnících.

Získané znalosti a dovednosti prezentovali žáci v minulém školním roce v okresním kole zeměpisné olympiády.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách přírodovědných předmětů jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině výchovných předmětů

Absence pedagogické a odborné způsobilosti měla na kvalitu výuky negativní vliv. Zejména ve sledované výuce výtvarné výchovy byla patrná chybějící odborná příprava pro výuku tohoto předmětu.

Zájem žáků o učení byl ovlivněn poměrně jednotvárným průběhem učebních činností ve většině hodin a ve výtvarné výchově pak částečně omezenou mírou podnětů pro plnění zadaných úkolů. Při výuce tělesné výchovy bylo přiměřeně využito spontánního zájmu žáků o pohybové a herní činnosti. V převaze sledovaných hodin hudební výchovy nebyli žáci přiměřeně motivováni častějším zapojováním do různých forem činností. Všeobecně bylo v menší míře využito hodnocení pokroku jednotlivých žáků a sebehodnocení. V některých hodinách nebylo hodnocení, jako nástroje pro zvýšení motivace, téměř využito.

Stanovené výukové cíle hodin odpovídaly cílům vzdělávacího programu a možnostem žáků. Nezbytné pokyny a informace učitelů byly srozumitelné. Výrazně činnostní charakter s pozitivním vlivem na osobnostní rozvoj žáků měla výuka jen v některých hodinách. Informativní složka v hodinách estetickovýchovných předmětů měla většinou přiměřený rozsah. Zařazované samostatné i řízené frontální činnosti žáků většinou vedly ke splnění stanovených výukových cílů.

Psychohygienické potřeby žáků byly při výuce respektovány.

V některých hodinách bylo využíváno vybavení školy didaktickou technikou, další materiální vybavení podporující tvořivý přístup žáků k učení bylo uplatněno v menší míře. Jen v části hodin byl rozsah použití didaktické techniky účelný a vedl k efektivním vzdělávacím výsledkům.

Výuka probíhala v klidné atmosféře, v podmínkách pozitivních vztahů mezi žáky navzájem a příznivých komunikačních vztahů mezi žáky a učiteli.

Škola umožňuje žákům uplatnit osvojené dovednosti především ve sportovních a pohybových soutěžích, částečně se žáci zapojili do výtvarných soutěží.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů s převahou výchovného zaměření hodnotí Česká školní inspekce jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními testy na začátku školního roku. Zjištěné výsledky jsou analyzovány s jednotlivými vyučujícími. Jiné evaluační nástroje škola nepoužívá. Systém hodnocení zjištěných výsledků vzdělávání není zpracován.

Průběh výuky s převládajícími frontálními metodami, které nezohledňovaly v plné míře individuální vzdělávací potřeby a schopnosti žáků, a formami práce, které v menší míře podporovaly aktivitu žáků, měl průměrnou úroveň. Velmi dobrá byla akceptace dohodnutých pravidel mezi žáky a interakce mezi učiteli a žáky.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve škole jako průměrné.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Ve škole je zřízeno jedno oddělení školní družiny a dvě oddělení školního klubu. Organizace jejich činností a personální zajištění jsou zabezpečeny tak, aby počet přítomných dětí nebyl vyšší než stanovuje příslušná právní norma. Pro práci školní družiny slouží kmenová učebna.

Její velikost a vybavení nábytkem odpovídá počtu dětí a požadavkům na relaxační činnosti. Činnost školní družiny se řídí plánem. Dokumentace je vedena v předepsaném rozsahu a má potřebnou administrativní úroveň. Zvolené formy činnosti odpovídají požadavkům pedagogiky volného času.

Česká školní inspekce hodnotí činnost školní družiny jako průměrnou.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Byl zjištěn nesoulad mezi zřizovací listinou, kterou je škola zřízena jako organizační složka obce, a rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, kterým je škola do sítě zařazena jako zálohová organizace. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě na základě aktuálně platné zřizovací listiny nebylo při inspekci předloženo.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy podle § 38a odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
2. Zřizovací listina čj.95/01 vydaná Obcí Puklice 27. 9. 2001,
3. Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě vydané ŠÚ Jihlava 18. 8. 1999, čj. S99/34,
4. Udělení výjimky z počtu žáků ZŠ Puklice, čj. 16 516/02-22, z 2. 4. 2002,
5. podkladová inspekční dokumentace,
6. doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků,
7. Koncepce rozvoje a řízení školy,
8. Kurikulum ZŠ v Puklicích,
9. záznamy z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy,
10. rozpis dozorů nad žáky ve školním roce 2002/2003,
11. Plán DVVP na rok 2001/2002,
- 12.. Osobní příplatek – kritéria,
13. Tematický plán pro výchovu k volbě povolání pro rok 2002 – 2003,
14. Hlavní úkoly výchovného poradenství z 30. 8. 2002,
15. individuální vzdělávací programy integrovaných žáků,
16. tematické plány učiva,
17. povinná dokumentace školní družiny,
18. Výchovně vzdělávací cíle školní družiny a školního klubu,
19. výsledkové listiny ze soutěží,

20. inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

V personální oblasti je pozitivním jevem vysoké zastoupení učitelů s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ředitel školy z tohoto faktoru vychází v řadě aspektů řídicí činnosti a při sestavování plánu výuky ve školním roce. Systém plánování a kontrolní činnosti nemá na změnu kvality výchovně-vzdělávací činnosti podstatný vliv.

Materiálně-technické podmínky ještě odpovídají požadavkům školou realizovaného vzdělávacího programu.

Průběh výchovně vzdělávací činnosti vychází z tradičního pojetí výuky založeného převážně na frontálních metodách a orientovaného především na poznávací cíle a dovednosti s nimi související. Metody zohledňující individualitu žáka a podporující jeho osobnostní rozvoj jsou uplatňovány v průběhu výuky v nízké míře.

Školní družina a školní klub zabezpečují svoji činností náplň volného času žáků.

Od poslední inspekce nedošlo k pozitivnímu posunu v oblasti materiálně-technických podmínek a jejich uplatnění ve výuce. Rovněž průběh výuky většinou nedoznal výraznějších pozitivních změn. K pozitivní změně došlo v oblasti organizačního zajištění podmínek pro odbornou péči o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mimo běžnou výuku a pro kontakt výchovného poradce s rodiči.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislava Šouláková	L. Šouláková v.r.
Člen týmu	Mgr. Eduard Mašek	Eduard Mašek v.r.

Kontrolní pracovník ČŠI

Člen týmu Ing. Jan Tyráček

V Jihlavě dne 9. ledna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 1. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Jaroslav Taras

Mgr. Jaroslav Taras v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Jihlava	3003-01-31	112 36/2003-11072
Obec Puklice	3003-01-31	112 37/2003-11072

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány